

**Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van
als monument te beschermen Britse militaire begraafplaatsen te
Ieper (Centrum)**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007
en 10 oktober 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare
monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de
bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten
en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december
1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7
december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

- 1) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en
de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische
waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Belgian Battery Corner Cemetery

Gelegen te Ieper (Ieper), Omloopstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 3^e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 4B

- 2) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en
de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische
waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Duhallow A.D.S. Cemetery

Gelegen te Ieper (Ieper), Diksmuidseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 2^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 42B

./..

- 3) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Ypres Reservoir Cemetery
Gelegen te Ieper (Ieper), Maarschalk Plumerlaan z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 3^e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 257D2

- 4) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Menin Road South Military Cemetery
Gelegen te Ieper (Ieper), Meenseweg z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 1^e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 62K

- 5) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Potijze Burial Ground Cemetery
Gelegen te Ieper (Ieper), Potyzestraat z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 2^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 292K4

- 6) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaatsen Potijze Chateau Lawn & Grounds Cemeteries met toegangspad
Gelegen te Ieper (Ieper), Zonnebeekseweg z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 2^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 334M4 (DEEL)

- 7) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Potijze Chateau Wood Cemetery met toegangspad
Gelegen te Ieper (Ieper), Zonnebeekseweg z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 2^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 327C, 334M4 (DEEL)

- 8) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Aeroplane Cemetery
Gelegen te Ieper (Ieper), Zonnebeekseweg z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 2^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 435C

./..

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1) De Britse militaire begraafplaats Belgian Battery Corner Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Op 'Belgian Battery Corner' waren in 1915 batterijen van de Belgische artillerie opgesteld. De begraafplaats werd gestart na de Mijnslag van 7 juni 1917 en werd tot in oktober 1918 gebruikt. Vele doden stierven in de medische post die vlakbij in een boerderij ingericht was. Nu liggen er 573 doden. Bijna de helft hiervan behoorde tot een artillerie-eenheid, wat wijst op de sterke aanwezigheid van de artillerie in deze omgeving.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door E. Lutyens en J.R. Truelove. Vlakbij de gebogen voormuur met open toegang staat de 'Stone of Remembrance', geflankeerd door coniferen. De begraafplaats is in 2 niveaus aangelegd, met het 'Cross of Sacrifice' op het verbindingspunt. Hier staat een schuilgebouw uit rode baksteen en witte natuursteen, met een zadeldak uit rode dakpannen, een rondbogige toegang en rondboogversieringen. De begraafplaats wordt getooid met bloemperken, struiken, linden langs de oostelijke en westelijke rand en populieren langs de zuidelijke rand.

2) De Britse militaire begraafplaats Duhallow A.D.S. Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd vanaf 31 juli 1917, tijdens de Slag om de Pilckem Ridge (Derde Slag bij Ieper). De begraafplaats getuigt van het Britse medische evacuatiesysteem. Vlakbij was een 'Advanced Dressing Station' (A.D.S. of vooruitgeschoven verbandpost) ingericht, van waaruit de gewonden na een eerste verzorging doorgestuurd werden naar een 'Main Dressing Station'. In oktober en november 1918 waren hier 'Casualty Clearing Stations' (veldhospitalen) ingericht. Na de wapenstilstand werden nog graven toegevoegd waardoor er nu 1602 doden liggen (of herdacht worden), waaronder o.m. 54 Duitsers en 1 Brit uit de Tweede Wereldoorlog.

Deze begraafplaats gaf zijn naam aan de zgn. 'duhallow block': deze gedenksteen wordt samen met 'special memorials' geplaatst op begraafplaatsen met geconcentreerde graven waarvan graven uit de oorspronkelijke begraafplaatsen niet meer teruggevonden konden worden omdat ze vernietigd geraakt waren door later oorlogsgeweld. Zo worden op Duhallow A.D.S. Cemetery 39 doden uit 'Malakoff Farm Cemetery' (Brielen) en 'Fusilier Wood Cemetery' (Hollebeke) met een dergelijke gedenksteen herdacht.

./..

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door R. Blomfield en N.A. Rew. Vooraan, bij het 'Cross of Sacrifice', staan 39 'special memorials' en 2 'duhallow blocks'. Achteraan staan de 'Stone of Remembrance' en een schuilgebouw uit rode baksteen en witte natuursteen, in klassicerende stijl opgetrokken met o.m. zadeldak, gebroken fronton en rondbogige toegang. De graven liggen verspreid over 9 perken en worden getooid met bloemen en struiken. Rondom rond staan een haag uit laurierkers en bomen, waaronder es en goudenregen.

- 3) De Britse militaire begraafplaats Ypres Reservoir Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Behalve het reeds als monument beschermde Ramparts Cemetery, Lille Gate is dit de enige militaire begraafplaats die binnen de (voormalige) stadsmuren van Ieper overgebleven is. Oorspronkelijk waren aan deze kant van de stad 3 begraafplaatsen aangelegd. Ypres Reservoir Cemetery werd na de oorlog de verzamelbegraafplaats voor o.m. de 2 andere begraafplaatsen. Aan de 1100 doden die er tijdens de oorlog werden begraven, werden er na de wapenstilstand nog zo'n 1500 doden toegevoegd. Nu liggen er 2614 doden, waarvan er 1579 geïdentificeerd konden worden.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Grote begraafplaats in het centrum van de stad, ontworpen door R. Blomfield en W.C. Von Berg. De omheiningmuur is plechtig uitgewerkt aan de toegangszijde, met o.m. kransmotieven op de toegangspijlers en traliewerk. Centraal vooraan staat het gebruikelijke 'Cross of Sacrifice', iets verder de 'Stone of Remembrance'. Op en rond de begraafplaats zijn vele bomen aangeplant, waaronder linden, platanen, tulpenbomen en jonge coniferen. De 11 perken met graven, die opgesteld staan in het uitermate verzorgde grasveld, worden getooid met bloemen en struiken. Tegen de muren groeit blauwe regen.

- 4) De Britse militaire begraafplaats Menin Road South Military Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

De Meenseweg was een belangrijke toegangsweg naar het front. De begraafplaats is aangelegd tussen januari 1916 en de zomer van 1918, door gevechtseenheden en 'field ambulances'. Na de wapenstilstand werden 203 graven toegevoegd uit 'Menin Road North Military Cemetery' en uit de omliggende slagvelden, waardoor er nu 1658 doden liggen. Het groot aantal 'special memorials' (78 in het totaal) getuigt van de vele beschietingen, die de begraafplaatsen moesten ondergaan.

./..

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Typisch Britse militaire begraafplaats, ontworpen door R. Blomfield en W.C. Von Berg. Karakteristieke elementen zijn de natuurstenen ommuring, het 'Cross of Sacrifice' en de 'Stone of Remembrance' vooraan en de kenmerkende witte grafstenen. Het schuilgebouw is opgetrokken uit groengrijze natuursteen, afgewerkt met witte natuursteen en bevat o.m. een rondbogige toegang. De begraafplaats wordt getooid met o.m. bloemperken, struiken, amberbomen en haagbeuken.

- 5) De Britse militaire begraafplaats Potijze Burial Ground Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Eén van de 4 begraafplaatsen, die aangelegd waren bij het 'White Château', het landhuis bij de Potyze waar medische posten en hoofdkwartieren waren ingericht. Potijze Burial Ground werd gebruikt tussen april 1915 en oktober 1918. Er liggen 586 militairen begraven, waarvan velen behoorden tot de '2nd & 14th Durham Light Infantry', de 'Guards Division', de '2nd Hampshire Regiment' en de '1st West Yorkshire Regiment'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Typisch Britse militaire begraafplaats, ontworpen door R. Blomfield en N.A. Rew. Kenmerkend zijn de bakstenen ommuring (afgedekt met witte natuursteen), het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice', de 'Stone of Remembrance' en de witte 'headstones'. Bloemperken, struiken, jonge coniferen en Noorse esdoorns tooien het geheel.

- 6) De Britse militaire begraafplaatsen Potijze Chateau Lawn & Grounds Cemeteries met toegangspad worden beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Twee van de 4 begraafplaatsen die op het gehucht Potyze, bij het 'White Château' werden aangelegd vanaf de Tweede Slag bij Ieper tot aan het einde van de oorlog. Op de 'Grounds Cemetery' werden na de oorlog 225 graven uit de omliggende slagvelden en kleinere begraafplaatsen toegevoegd, waardoor deze begraafplaats nu 478 doden telt. Voor 12 van hen werd een 'special memorial' opgericht. Op de iets lager gelegen 'Lawn Cemetery' liggen nu 229 doden begraven, waarvan er 1 met een 'special memorial' wordt herdacht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

De 2 begraafplaatsen worden op architecturaal vlak als 1 begraafplaats behandeld: beiden zijn bereikbaar via eenzelfde toegangshekken en zijn binnen eenzelfde bakstenen ommuring gelegen. Potijze Chateau Lawn Cemetery

./..

is het westelijk deel en wordt met de 'Grounds Cemetery' verbonden via trapjes. Op de scheiding staat het 'Cross of Sacrifice'. De 'Stone of Remembrance' staat op de 'Grounds Cemetery'. De begraafplaatsen worden getooid met een Zweedse lijsterbes, jonge taxussen en varenbeuken. Het ontwerp is van de hand van R. Blomfield en N.A. Rew.

7) De Britse militaire begraafplaats Potijze Chateau Wood Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Kleinste van de 4 begraafplaatsen, die bij 'White Château' op de Potyze aangelegd waren. Deze begraafplaats werd gebruikt tussen april 1915 en juni 1917. Er liggen 157 doden begraven, waarvan er maar liefst 65 omgekomen zijn t.g.v. een Duitse gasaanval met fosfeengas in de nacht van 9 op 10 augustus 1916.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Kleine Britse militaire begraafplaats, ontworpen door R. Blomfield en N.A. Rew. Kenmerkend zijn de bakstenen ommuring (afgedekt met witte natuursteen), het 'Cross of Sacrifice' en de witte 'headstones'.

8) De Britse militaire begraafplaats Aeroplane Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd tijdens de Derde Slag bij Ieper, nadat dit gebied op 31 juli 1917 ingenomen kon worden. De begraafplaats werd genoemd naar een Brits vliegtuig, dat er neerstortte. Na de wapenstilstand werden nog ca. 960 graven toegevoegd uit de omliggende slagvelden en kleinere begraafplaatsen. Nu liggen er 1105 doden, waarvan er 469 geïdentificeerd konden worden. Er liggen o.m. 3 mannen, die terechtgesteld waren omwille van desertie.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door R. Blomfield en W.H. Cowlshaw met typische elementen zoals de bakstenen ommuring (afgedekt met witte natuursteen), het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice' en de 'Stone of Remembrance'. De begraafplaats wordt getooid met bloemperken, struiken, haagbeuken en cultuurpopulieren.

./..

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

17 MAART 2008

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

A handwritten signature in blue ink, consisting of a long horizontal line that curves upwards and ends in a small hook.

Dirk VAN MECHELEN